

Predkladacia správa

Ministerstvo financií SR predkladá na rokovanie vlády Návrh rozpočtového plánu Slovenskej republiky na rok 2026. Tento dokument reflektuje na údaje uvedené v Návrhu rozpočtu verejnej správy. Materiál analytickým spôsobom prezentuje fiškálny vývoj v aktuálnom roku a ďalší vývoj v rokoch 2026 až 2028. Dokument sa po schválení vládou predkladá Európskej komisii.

Slovenská ekonomika v roku 2026 mierne zrýchli, hoci zahraničné prostredie ostáva neisté. V roku 2025 rast hospodárstva medziročne spomaľuje na 0,8 %, a to najmä vplyvom zavedenia amerických cieľ a oslabenia rastu zahraničných partnerov. Na budúci rok sa už prejaví mierne oživenie zahraničného dopytu podporené čerpaním investičných zdrojov z Plánu obnovy. Hoci domáci dopyt bude naopak zaostávať, rast HDP by mal dosiahnuť 1,3 %. Vyššiemu rastu ekonomiky bráni aj stav na trhu práce, ktorý narazí na limity dostupnej domácej pracovnej sily, len čiastočne kompenzovanej príchodom zahraničných pracovníkov. Inflácia dočasne stúpne nad 4 %, no efekt na spotrebiteľa stlmí energopomoc vo forme príspevkov vlády.

Napriek spomaleniu očakávaného výkonu ekonomiky a iným geopolitickým výzvam pripravila vláda ďalší rozsiahly konsolidačný balík s cieľom znížiť deficit hospodárenia blízko k 4 % HDP. Šok v reálnej ekonomike spôsobený najmä americkými clami a nižším externým dopytom sa premietol do výpadku príjmov už v aktuálnom roku. Spolu s ďalšími externými faktormi akými sú najmä nárast obranných a úrokových nákladov sa efekt doteraz prijatej konsolidácie ešte v tomto roku naplno neprejavil. V súlade s cieľom postupného znižovania deficitu vláda pripravila ďalšie ozdravné opatrenia. To súčasne vytvára aj zdroje krytia pre priority najmä v oblasti školstva a zdravotníctva. Predstavením konsolidačných opatrení vláda súčasne reaguje na požiadavku procedúry nadmerného deficitu predstaviť opatrenia na dodržanie trajektórie výdavkov a znižovanie schodku hospodárenia. Konsolidačné opatrenia predstavujú nielen nevyhnutný krok pre zachovanie dôvery na finančných trhoch, ale aj na získanie dostatočného priestoru na zvládanie budúcich kríz, či výziev ako je starnutie slovenskej populácie.

Budúcoročná konsolidácia sa uskutoční na oboch stranách rozpočtu. Objemovo najväčšie úpravy na príjmovej strane sa týkajú zvýšenia zdravotného odvodu pre zamestnancov, eliminovania odvodových prázdnin a zvýšenia odvodov pre živnostníkov. Príjmy podporí aj zvýšenie progresivity zdanenia vyššie príjmových jednotlivcov. V súlade s medzinárodnými odporúčaniami dochádza tiež k zdaneniu negatívnych externalít, ako sú vyššie zdanenie hazardu, či úhrad z ťažby primárnych materiálov. Vláda pokračuje aj v realizácii opatrení na boj proti daňovým únikom a obmedzovaní daňovej optimalizácie. Ekonomickú aktivitu podporí aj zrušenie troch dní pracovného pokoja a čiastočné zrušenie zákazu maloobchodného predaja. Šetrenie na výdavkovej časti zahŕňa zníženie mzdovej obálky, najmä zmrazenie platov vo verejnej správe, redukcia výdavkov na prevádzku ministerstiev a úradov a samospráv. Dodatočné úspory prinesú zmeny v sociálnych transferoch ako zastavenie valorizácie 13. dôchodkov, krátenie vyplácania dávok v nezamestnanosti a sprísnenie vyplácania dávok za práceneschopnosti.

V ďalších rokoch vláda naďalej plánuje pokles schodku k 3 % HDP do roku 2028 a vystúpenie z procedúry nadmerného deficitu. Plán pokračovať v ozdravovaní verejných financií v rokoch 2027 a 2028 by mal postupne znížiť deficit k hranici 3 % HDP, čo by zastabilizovalo aktuálne rastúci hrubý dlh verejnej správy na úrovni okolo 64 % HDP. Táto stratégia si vyžiada ďalšie opatrenia za 1,5 % HDP v roku 2027.